

DE POSTRIJDER

Huis C. VELGHE & Co

86-82, Maestrichtstraat,
Tongeren.

DE BESTE STOFFEN.
DE BESTE KLEEDEREN.

DER PROVINCIE LIMBURG

WEEBLAD VERSCHIJNENDE ELKEN ZATERDAG.

BUREAU EN REDACTIE:
Drukkerij COLLEZ
Naam. Maatschappij
TONGEREN.
Postbestrijking nummer 84355.
Telefoon 12.
Abonnementprijs: fr. 12.50 per jaar.
voord betaalbaar.
30 centimes het nummer.
Alle toezendingen van geld, brieven en aankondigingen, moeten franco gedaan worden aan den uitgever.

AANKONDIGINGEN.
Prijs per regel . . . fr. 1.00
Tusschen Allerlei en Provinciebladen . . . fr. 3.00
Voorstellen en Oordelingsbrieven . . . fr. 5.00
KLEINE AANKONDIGINGEN:
Van 1 tot 4 regels . . . fr. 2.50
Rijk regel naar . . . fr. 0.50
Voor meer dan één inlassing, prijs volgens maat.
Alle aankondigingen en mededeelingen moeten ons toekomen voor Dondersdagsmiddag.

Liberales en socialistische bluffers!

Zij werken voor hun eigen.

Voor zijn eigen werken is gewoonlijk een schoone ding, het geeft een zekere onafhankelijkheid aan den mensch die dikwijls zeggen doet: « Het is beter een kleine baas te zijn dan een groote knecht ». Maar 't is van dat voor zijn eigen werken niet dat wij willen spreken.

Er bestaat tegenwoordig eene manier van voor zijn eigen te werken die in deftige huisgezinnen onbekend is.

Het gebeurt hedendaags helaas! niet zelden meer dat als men het innerlijke van werkgezinnen naagaat, men al heel iets anders vindt dan men op 't uitwendige beschouwd vermoeden zou.

Vader en moeder zijn oud afgesloofd van werken en zweogen maar de kinderen zijn allen groot geworden, allen werken en winnen toch min of meer hun brood. Zoo 't talrijk gezin zal nu, denkt men, redelijk wal door de wereld komen.

« Denkt men, zeggen wij, want ja spreek eens vader en moeder aan: 't is zachtend dat ze u zeggen zullen: »

— Och, mijnheer, als men op de kinderen moet rekenen, dat werkt tegenwoordig al voor zijn eigen.

Zijn ze dan gebuurd? zult ge wellicht denken.

Volstrekt niet. Ze zijn nog allemaal thuis maar zij betalen hunnen kost en de rest van hunne pree houdt zij voor hun eigen. En dat vader en moeder g-brek lijdten, wat kan het hun schelen, Zijn het dochters, ze moeten toch gekken zijn! Zij mogen toch bij hunne vriendinnen niet afsteken.

Zijn het jongens ze moeten uitgaan en nachtrijden, zij mogen bij hunne kameraden niet ten achter blijven: ze zouden wel uitgeleiden worden! En thuis zit vader en moeder op de kribbe te bijten.

Wij vragen u nu in alle rechtzinnigheid: is dat geene schande, roept dat niet om wraak.

Is het dat jongelingen, wat zij aan uwe ouders verschuldigd zijn? Is dat de behulpzaamheid waartoe zij verplicht zijn? Zeg eens hebben uwe ouders de zorgen afgenomen van u? Heeft uwe moeder de nachten bezocht als ze aan uwe wieg of ziekbed, met steeds wakend oog, u haar eigen bloed en leven zelfs zou hebben gegeven, als het noodig was?

Heeft u vader de zweefruppelen geteld, toen hij voor u slaafde en zwogede? 't eten zelf hem uit den mond spaarde om u goed en kloek op te brengen?

En kan de plicht der dankbaarheid op u geen invloed uitoefenen, dat dan tenminste de stem der rechtvaardigheid bij u weerklinkt vind.

Weet het wel, dat wij alles wat zij bezit aan kracht en gezondheid, aan kennis en geleerdheid aan uwe ouders te danken hebt, en er al een beetje tijd verloopen zal, vooraleer zij hun e opoffering zouden kunnen vergelden die ze zich voor u getroost hebben.

Staakt die kwalijke handelwijze en geeft uwe ouders al wat hun toekomst, 't is te zeggen al wat zij verdienen.

De verking nadert en stilaan beginnen de partijen te voor te bereiden voor dezen gewichtigpolitieken veldslag. Men weet dat deze verkiezingen de meest beteekenisvolle zullen zijn sinds den oorlog.

Wat om? Omdat doestanden terug normaal zijn geworden. Onze munt is gestabiliseerd, handel en verkeer hebben hunne stevigheid terug gevonden en kennen grootten oloed, plotslinge wisselvalligheden zijn voor het oonlijk niet meer te vrezen en er kan thans met gerust gemoed, gedacht worden aan een degelijke en vaste leiding vooret landsbestuur.

Hiervoor openen slechts twee groote partijen in aanmerking: de katholieke en de socialistische. Al de overige — ook de liberalen — zij voor de toekomst uitgeschakeld.

Wij weten wel dat de liberalen een hooge prijs zullen betalen, doch de feiten volstaan om uie gemakte verontwaardiging te niet te doen. Hij liberaal verleden en hunne aannattige houding van thans hebben al nu recht voor de toekomst verbeurd. Hunne tactiek is onwettig: zich alleen betitelen als de elitaire groote Jannen, park de Forare, en andre hoogdravende makmak.

De lanviek die destijds door hebberijende feesten werd uitgesproken over het liberalisme, is thans voltrokken over de openbare rekening. Want het onbezonnen liberalisme is de voornaamste, de meest verantwoordelijke oorzaak der maatschappelijke wanveligheden, welke terugwering nog wordt gevoeld.

Als in een loop der verleden eeuw de belangen van een werkmans zoo onrechtvaardig miskeld geraakten, zoo slecht werden beschouwd dan draagt het liberalisme hier alleen de huld van.

De proed op de som werd geleverd: de liberalen hebben afgedaan.

De socialisten willen nu zich als de meesters aanspannen voor morgen. De legende wordt door hen steeds behendig onderhouden, dat zij alleen den strijd aanbinden voor de afwijking van het liberalisme, en het monopolium opschrijven alleen de belangen der arbeiders te dienen.

Herhappelijk hebben wij deze bewoening weerlegt. Tal katholieke sociale werkers zijn vanda het eerste uur in de bres gesprongen voor de verbetering der sociale toestand.

Ommege hiervoor bewijzen aan te halen. Alleen het bijzonderste document, Remun Sovarats zegt meer dan genoeg. Bovendien draagt de onlangs de socialist Albert Thomas, toen minister van Frankrijk, een vromende hilde aan het sociale werk der katholieken.

Dit is niet slechts onze Belgische socialisten met bij hoog en bij laag te zweeren dat de verbetering der arbeiderstoestanden door het socialisme werden bewooggebracht, door het socialisme zijn onmiddellijk deze vraag op: Hoe komt het dan dat b.v. in Amerika — waar het socialisme ongekend of van zulke nuttige gehalte is — de arbeiderstoestanden de beste zijn van de wereld?

Zelfs de socialistische staatsminister Bertrand schreef meer dan eens hierover in « Le Peuple » om het lot der arbeiders van Amerika tot voorbeeld te stellen.

Het verbeteren der maatschappelijke toestanden ligt dus niet aan den groei of den vooruitgang van het socialisme, maar wel en vooral, eerstens: in den dood van het liberalisme; tweedens, in de sociale werkzaamheid van alle klaarziende sociale werkers en derden, in de vereniging der arbeiders.

En op het gebied van sociale werkdadigheid en vereniging hoeven we katholieken niet achteruit te staan.

Het is veelmeer een feit hoe meer socialistische politiek er gevoerd werd, hoe moeilijker de verbetering der sociale toestanden werd.

Neem de proef op de som.

Wat al kommer, wat al ellende hebben vele politieke socialistische stakingen niet tweegebracht?

Weliswaar zijn de socialisten, sinds den oorlog, gaan inzien dat zij er zaken niet bij verbeterden, doch juist daarom volgen zij in vele gevallen — niettegenstaande al hun protest — de sociale richting der christen democratie, n.m.: klassenvoorzorg, samenwerking tussen kapital en arbeid, enz.

Indien de communisten hun roode broeders verwijten het oud-socialistische programma te verraden, dan hebben zij geen oogelrijk.

Wij zeggen dus dat voor de vereniging der samenwerking, en niet het socialisme, verbetering bereikt in de social-waerstoestanden, door het liberalisme in 't leven gespeuen.

Wilt gij daarvan nog een meer doorslaand bewijs?

Wel noem dan b.v. den Boerenstaat. Iedereen weet dat de boer voor enkele jaren de armste en grootste depelwaer was in de samenleving, bespoet, minacht, machtelos.

En nu? De boerenstand is de meest flinke, best georganiseerde en welvarendste stand geworden in de maatschappij.

Dank aan wie? Dank aan de maatschappelijke activiteit van katholieke werkers, dank aan den geest van vooruitzicht en veroniging der boeren zelf.

Heeft hier het socialisme of de socialisten iets geholpen?

Integendeel. Zij hebben de boeren steeds geschonden en minacht, en dit vooral omdat de boerenstand door-end er trouw katholiek is gebleven.

voor gezegd, dat meer en meer het besef bij de arbeiders doordringt, dat hunne politiek voor niets tusschen is in de sociale verbeteringen.

Er is maar een land waar het socialisme integraal werd toegepast, en dit is Rusland.

Maar juist in dit eenige socialistische land van de wereld is de socialistische politiek het sterkst, maar de toestand der arbeiders, het ellendigst en het rampzaligst voor de wereld.

Hier gaf het socialisme de proef op de som.

't is miserabel.

Daarvan willen wij in België niet.

Familiegeest:

Wij hebben ze nu allen teruggezien, met Nieuwjaar: de broers en de zusters. Zij die nog ouders hebben zijn er nauwelijks geweest en in hun oud vreezen hebben zij gezin dat behaast 't lid hem ook niet spaart maar aan den klank van de stem en de wermt van hun woord volden wij ook zoo goed dat hun hart hetzelfde blijft: 't hart van moeder en een vader!

En aan hun aard hebben wij ons weer eens kind gevoeld met den blijden verwond en de zaliglijke zorgelohheid van 'n lid! En wij vergeten even een wijl de zorgen van elken dag, om gelukkig te zijn met elkaars vreeschap en liefde.

Neemns brand de haart nu lekker als thans; nergens vindt men zoo gemakkelij en zoo rijk, de stille levensvreugde. Wie die zenuw niet vindt hij zal ze vruchteloos zoeken in de lawaerige danzen of in de donkere cinema's in de drukke of in de vreesden haard! Menschen die gelukkig zijn wij weet uw familie geluk te waarderen.

En die om: Houdt in erte de familie-vreeschap.

« Beh! Toen zij klein waart, en samen zochten, broers en zusters, komt zij wel eens rade maken, maar dat was zoo goed verstaan: om 's avonds al het zij in elkaars armen, en als een vader 't gezak, werd waart zij allen getroffen.

Later zij zij elk van zijnen kant 't leven te ontdekken, en nu had elk zijn belangen en elk ook zijn ambitie; 't een geraakte wat verlor den een ander, en deen had al wat meer geluk dan den ander! En dan kwam eens het dwyfel van den nijd van de eigenbelang; en gij, die vroeger een hart ver zoudt zochten hebben om elkaer te vinden, wordt nu een straat onbepaald, om elkaer niet te zien te komen!

En in plaats van vreeschap te vinden in elkaers geluk vree zij nu soms uw hart om elkaer het den eenen wat beter waart?

En nu, met 's avonds blijft u beiden aan een zandkanten alles sprekt het bloed en zijn taal de taal der liefde. In vreeschappelijke dagen zullen wij elkaer meid hebben: als de zow er nu, gezonden komt 's die geluk bij 's vreeschappig 't bij vreesden vint! Zij dan maar een magen: troost 't zij moet dan ander elkaer uw tranen kunnen uit-worten en met elkaers hulp 't sterk weten.

En dan, het familiegeest, roest van hartelike gezinheid, met kapot vreten door nijd of door afgunst; vreesch samen stand teken uwe macht, drie-halve sterker in getel.

Woning trek, zullen zij liert te mag gevoelen, daarvan ben ik overtuigd!

« Bedenk 't niet. Ik heb den Malen deed van nabij leeren kennen en zijne snoodde ontwerpen en de verloggenste zijner hartstochten. . . Zal hij den nacht rustig laten voorrijden? »

« Kom! Kom! »

« Die stam is doorloopen van aard, Verdraderlijk van onbest, laf van natuur. »

« Wilfried overwoog, die was nu 's alder verlorde. »

« Ik zal op mijne hoesse zijn 't liefdel, de hij. »

IX.
De muren van de laatste dreunde. De buiten rammeiden in hunne raven bij de bedruevelijch, het kloppen en timmeren, welss op hennohof en tranen heerselde. Maria's nachtegenen waren niet in den wind. Wilfried had hare woorden rijpelijk overwoogen en vast besloten zich te waarschuwende waken ten nulle te maken. De Turken waren indertijd geen zier te vertrouwen: alle oogenblikken konden zij opslagen en hietende dan nacht kregen, dien stammen getuigen van euveldale n. diekten lokkametal van snoodde schelmtukken. Hij liet dan iedereen op zijnen post, hitste de vuren aan, bracht meer om neder, teeren naar boven, dood vielen en zwaarden scherpen en sliepen. Wijd en wijd kon men de vlakke in geheel hare uitgestretheid openemen, onmiddellijk dus de aankomst des vijands ontwaren en alles in gereedheid brengen.

Zonder stormis ging de dag voorbij. Het avondgraauw schermede al en nog was men niets gewaar geworden. Gezetten op grasheuvels en steenhoopen,

volkrijk om 't geluk van eene, voelt u te zamen bedrukt als er eene lijkt en houd in eens 't woord dar uwe moeder u zoo dikwijls zei: « Kindertjes hebt elkaer lief ». En gelijck met Nieuwjaar uwe handen moegeleed hebt, loer weer ineen uw hart: u werkt samen aan 't vervullen van de blijde wenschen die gij elkaer hebt aangeboden.

Geen vreeschappig, geen vreeschappig geen bond van dit of dat, kan u meer vreugde geven dan die eerste vreeschappig, die 't Werk van God zelve is: de familie!

En de familie is meer sterk als gij ieder van u sterk blijft voortleven, de geest van thuis de geest van familie.

BUITENLAND

ITALIE.
De Basiliek van St Marcus in gevaar.

Uit Italië komt het bericht toe, dat een der pilaren, welke den bijzondersten koepel van St-Marcusbasiliek te Venetië ondersteunt van binnen gansch in stof is vergaan. 't Mag wonderlijk geheeten worden dat het gebouw z'lf tot hietoe geene schenen of barsten vertoort. Er zal begonnen worden in den dicht nabijgen tijd, met de versterkingswerken. Misschien heeft reeds 500000 lire doen zenden tot dit doeleinde.

De basiliek van Sint Marcus te Venetië is gelijck de basiliek van Sint Sophia te Constantinopel een der karakteristieke vooelden van Byzantijnsche kunst.

De basiliek van Sint Marcus werd opgericht om de relikwieën van Sint Marcus, patroon van Venetië, te ontvangen en te bewaren.

Met het opbouwen werd gebouwen in \$30. op de vloer waar vroeger de kerk van Sint Theodoros stond. In 976 reeds moest de basiliek worden hersteld door er brand was uitgebroken. In den loop der tijden werden er, aan het merkwaardige gebouw, vele veranderingen aangebracht, die den zilveren stijl wel eens schadden.

De vorm van de basiliek is een Grieksch kruis van 71.50 m. lang op 51.80 m. breed. 500 kolonnen staan in de cathedraal. Ze zijn uit het zuiverste marmer. Het onderste gedeelte der muren ook is bedekt met marmer. Het bovenste gedeelte is een porseliet mozaiek op gouden grond.

De practieke tempel heeft eene oppervlakte van 1210 vierkante meter.

Sint Marcus is sedert 1807 de cathedraal van Venetië.

NEDERLAND.
Vreeschlijk gezinsdrama.

Een dreuwig familie-drama vond plaats in de woning van den heer E. te Geleen. De 29-jarige dochter des huizes, Elisabeth van E., zocht in de slaapkamer twed met haar moeder, die bezig was een bad op te maken. Het meisje had een slecht leven geleid en haar huissgezinnen het leven dikwijls onaangenaam gemaakt, wond zich dermate op, dat zij een heel groep om de zelve hare moeder te slaan. Den eersten slag wist te moeder te ontwijpen, doch zich opnieuw bedrukt zijnde door de reeds in heven bij, reep zij haar 21-jarige zoon J. van E. die op dit oogenblik in de nabijgelegen koojen was en ho 't zneed met een broodmes. Zonder het mes weg te leggen, snodde de jongeman naar

de nabijgelegen slaapkamer en zoodra hij zag wat zich daar afspeelde, stak hij het broodmes tot de helft in den rug van zijn zuster, ter hoogte van het linkerschouderblad. Zwaar gewond viel het meisje ten gronde en na enkele oogenblikken gaf zij den geest.

De politie stelde onmiddellijk een onderzoek in met het gevolg dat de dader werd aangehouden en naar het politiebureau werd overgebracht. Hij bekende zijn zuster gebood te hebben om zijn moeder tegen haar te verdedigen.

Het meisje leefde in voortdurend conflict met hare ouders. Reeds meermalen moest zij gedroefd hebben haar moeder te zullen vermoorden. Het gebeurde heeft in de omgeving van Lutterade en Geleen veel beroering verwekt.

MAARSCHALK FOCH ernstig ziek.

Maarschalk Foch ligt enige dagen ziek in zijn woning te Parijs. Er is bekend gemaakt dat de veelheer een ernstige hartkwaal heeft. De geneesheeren schrijven een absolute rust voor.

Dinsdag hebben de dokters, die bij den maarschalk waren geroepen, consult gehouden, waarna een bulletin werd uitgegeven, waarin gezegd werd dat de maarschalk licht aan zwakte van het hart en dat den zieke volstrekte rust is voorgeschreven.

De zieke is door 7 dokters onderzocht. Reeds kon een kleine verbetering vastgesteld worden.

De Parijsche « Matin » schrijft over de ziekte van maarschalk Foch: « Maarschalk Foch, die 77 jaar oud is en die dank zij een zeer srenge lichamelijke tucht en het beoefenen van sporten een zeldzame levenskracht behouden heeft, leed sedert enige dagen aan stoornissen van het hart. Nochtans tertrouwen stelden in zijn sterk gesteld, wilde de maarschalk er geen acht op slaan en ging voort zijn zware ambtspllichten te vervullen, in plaats de maatregelen die hem in zijn omgeving verstrekt werden. — « Bah! antwoordde hij, ik heb wel wat meer moeten doormaken! »

De stoornissen kwamen evenwel vaker voor en de toestand van den grooten soldaat verslechterte bij zoverre dat men zich in zijn omgeving ernstig ongerust maakte.

Vrijdagsavond moest de maarschalk zich te bed leggen, en ofschoon hij den volgenden dag niet kon opkomen, wilde hij nog geen genesheer laten ontbieden.

Maandagsavond stemde hij evenwel toe in een consult van verschillende geneesheeren, die hij niet zijn gewone beminnelijkheid ontving.

Hij onderzocht zich gedwee aan een grondig onderzoek om scherpte zelfs met de geneesheeren: hij heeft niets van zijn gezesthoederheid verloren en is ondanks zijn lijdten niet ontmoedigd. »

Anderzjks beweert de « Journal »: Van af de eerste raadpleging heeft de gewezone genesheer van den maarschalk zijn orrust niet verloren. De Zondag, dag en nacht waren waarlijk slecht. De zieke leed aan pijnlijke verstikkingen die hem voortdurend dwelen kreuken.

Een register werd neergelegd in het hotel waar de maarschalk en zijne familie wonen. M.M. Briand en Barthau waren

MENGELWERK van « DE POSTRIJDER »

GELOOF EN LIEFDE

Geschiedkundige Ridderroman

UIT DEN EERSTEN KRUISTOCHT.

Terwijl waren de Saracenen op zekeren afstand der sterkte teruggekoken. Daar zouden zij rijn overleggen hoe het best en voordeligst het gevecht kon worden herwat Hun eerste werk was natuurlijk den hoofdmans opzoeken en dezen niet gewaardende, vreesden zij eene erge ramp; hunne verslagenheid rees ten toppunt, wanneer een soldaat in het midden wierp, dat hij het lijk van Hoel zoo even in de gracht had zien liggen.

Die verklaring sloeg hun het hart in en doofde de laatste sprankel geestdrift.

« Dat kan niet, beste jonkver, neen zeker, dat kan niet. »

« Ik wil het, ik gebied het u, Segher! »

ming berekend? Hoe het zij, ze sloegen ten langen laatste hun krijgsgewit saam, sloen de geleerden en bliezen den attocht. Snel verdwenen zij uit het oog. De christenen zagden ze jubelend na zover zij konden.

« Maria bekwaam uit hare bezwijning en opende de oogen. De bewaker, die, tot hier toe, onverpoosd hare minste bewegingen had gadeslagen, kwam tot haar. »

« Waar ben ik? vroeg zij. »

« In veiligheid, edels jonkver », begon de oude. « Seghet, die ook uwe God eert en dient, werd door Mher Wilfried uitwörden om over u te waken. »

« Hoe kwam ik hier? »

« Men bracht u bewusteloos van het slagveld. »

« Och, ja. Waar locht zijn mijne gedachten! Nu herinner ik mij het gebeurde hegel levendig. Werwaarts is de kapitein? »

« Op de muren. »

« Leid mij tot hem. »

« Maria, liefste Maria, eindelijk breng ik u de verlossing. »

« God zij geloofd! » murmelde het meisje.

« O, Wilfried, de geneugte overstelpt het hart der bruid van hem voor wiens mannenbeef, voor wiens bevel de dapperste aller legerscharen in het stof buikt. »

« Gij overdrift voortzeker. »

« Toch niet, mijn vriend; de stem des harten, kan die dan liegen? »

« Gij hebt mij lief, veel te lief! »

« Sprakeloos aanstaanden zij elkaer in vreugdevol genot. »

Daarna sprak de wees met onbegrijpbare kalmte: »

« — Vader is dood. . . »

« — Gij doet hem gestraft. »

« — Doorgonden wij de beslutselen des Allerhoogsten niet. »

« — Velen ontzien vijanden liggen, daar buiten verslagen, menige onter vrienden roemvol geneuveld. De overgeblevene af-godesdienaers zochten in de vlucht hun behoud. »

« — En indien zij terugkwamen? »

« — Onverschillig. »

« — Voer dergelijke taal niet. Ze kunnen weerkomen op uwe lieten voorbereid, be-

hadden zij de sloot om eener nieuwe bestor-

teel te brengen; dit gewaste stand